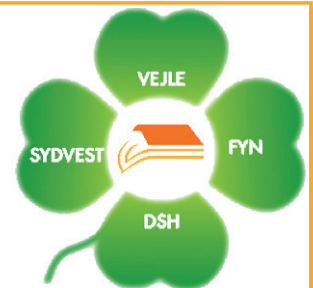

FORMANDENS BERETNING VED FYNS FAMILIELANDBRUGS ÅRSMØDE DEN 24. MARTS 2010

I denne tid får mange lavet deres årsregnskab og skal man være positiv, så er der ikke mange, der skal af med restskat. I sandhed blev 2009 nemlig for de aller fleste landbrug et dårligt år. Priserne på alle vores salgsprodukter var lave og priserne på alle vores omkostninger var høje. I særdeleshed en dårlig kombination. Vi kan kun konstatere at krisen bestemt også har ramt landbruget. Store som små. Vi må dog alligevel konstatere, i disse ulvetider klarer de mindre og mellemstore landbrug sig i gennemsnit betydeligt bedre end de store. Man har været lidt mere forsigtig og ikke kastet sig ud på dybere vand, end man stadig har kunnet bunde. Jeg ved godt, at det er nemt at være bagklog, men man bør altid tænke sig godt om og måske rådføre sig med sin økonomikonsulent, inden man laver de helt store investeringer.

En del af de større brug har også belånt den såkaldte friværdi – det er jo kun tal på papir – til at købe landbrug i udlandet eller til at spekulere i futures, aktier, renteswaps og alt mulig andet. Det kan jo let blive at spille hasard med sit landbrug, hvis man ikke har råd til at tabe alle de penge man har gamblet for.

Men under ét, så er det for de aller fleste landbrug en meget svær periode.

Når man så her for nylig ser en rapport fra dem, der kalder sig de økonomiske vismænd og konstaterer, hvor lidt de kender til virkelighedens verden, så kan jeg godt blive lidt rystet. De siger blandt andet, at Folketinget ikke må give landbruget krisehjælp og at vi skal have flere miljøafgifter til landbruget, så man kan komme af med alle de små ineffektive landbrug og få dem sammenlagt med alle de store effektive! Intet kan være mere forkert. Det er stadigvæk gørelsen og ikke størrelsen, det kommer an på. Havde vismændene f.eks. gået ind og set på regnskabstallene fra sidste år – altså 2008 – så havde de bl.a. kunnet se, at hvis man havde mælkeproduktion, så har de aller bedste resultater været i den lille ende. I gennemsnit havde man mellem 40 og 80 køer et plusresultat på ca. 246.000kr og mellem 80 og 160 køer ca. 112.000kr og over 160 køer et underskud på 342.000kr! Her kan man altså sige at jo større besætning, des dårligere resultat!

De såkaldte vismænd postulerer også i rapporten at landbrugets produktivitet er faldet kraftigt i mange år. Det er heldigvis heller ikke sandt, idet produktiviteten rent faktisk er steget næsten hvert eneste år. Fra 2005 og til 2009 er den steget med 7 %. Dette kan dokumenteres af Fødevarøkonomisk institut.

De samme vismænd mener også, at der skal afgifter på metan, som kan være det samme som koprutter. Ja, I hørte rigtigt! Nu det fis – ja, undskyld udtrykket – igen! Jeg troede, den var død efter debatten sidste år, hvor det dog heldigvis gik op for de fleste, hvor tåbeligt det forslag er, idet det jo blot vil flytte produktionen udenlands, hvorved udledningen af metangasser til vores fælles atmosfære vil stige, da ingen kan producere så rent som de danske landmænd.

Som afskedssalut står der i rapporten, at det er uheldigt, at der skal være lokal opbakning, for at man kan udpege en nationalpark. Jeg kan kun forstå det derhen, at ejendomsretten og hensyntagen til mindretal ikke er noget man bør bekymrer sig om! Synspunkter der kunne gøre sig i Rusland for 30 år siden!

Når vi nu er i den afdeling, hvor jeg har svært ved at tage angrebene på landbruget helt seriøst, så har en Peter Stæhr, som titulerer sig som forskningslektor på Københavns Universitet haft samlet et antal ligesindede – de kalder sig eksperter – til et

symposium i Roskilde. Her blev man enige om at vandmiljøet har det så dårligt som aldrig før og at det vil tage årtier, før vi får rent vand i åer og søer. Det skyldes jo mest landbruget, som kører friløb som de siger. Landbrugets særinteresser overtrumfer i meget høj grad den viden, man har, påstår hr. Peter Stæhr videre. Jeg opfatter nu mest deres symposium som et forsøg på at score flere penge i Folketinget til deres forehavende!

Slår man ordet symposium op i fremmedordbogen, kan man se at det ud over "faglig konference" også kan betyde "drikkelag". Jeg skal ikke kunne sige, om det er det sidste, der har været gældende her.

Det groteske er så, at alle vi der til dagligt færdes ved vandløb og søer og med begge ben på jorden, ikke et sekund er i tvivl om, at der er en verden til forskel på miljøtilstanden i dag og så for 20, 30 40 år siden. Nu er der rent vand med fisk, hvor der førhen var stinkende kloakvand fra ukloakerede huse på landet, overløb fra møddinger eller spildevand fra industrien. Hvis ikke vandet var blevet rent skulle da pokker også stå i alle de enorme summer, der er ofret på sagen med miljøgodkendelser og undergødsning og meget andet!

Man kunne jo også spørge, at hvis al den dyre medicin ikke var hjulpet, hvorfor i alverden skulle man så bruge mere af samme?

Sidste år til generalforsamlingen sagde jeg at 2008 nok endte med et samlet underskud for dansk landbrug på ca. 800 mio. kroner. Desværre viste det tal sig at være meget værre, idet det endte på ikke mindre end omegnen af 6 mia. kroner! Nu forventer man at 2009 vil få et samlet underskud i nogenlunde samme størrelsesorden. Det er virkelig chokerende tal. Forventningerne til i år er lige omkring nul.

Med denne alvorlige viden i baghovedet er det ufatteligt, at regeringen uden at rødme fremlægger det projekt de kalder grøn vækst. Hvis de får det endeligt vedtaget, som de har lagt det frem, vil det betyde det endelige dødsstød til rigtig mange landbrug. Det kan for mange landmænd nemt koste mellem 1000 og 2000 kr. per hektar! Jeg synes det er helt uhørt, at det danske folketing i den grad stræber landmændene efter livet, samtidig med at man rundt omkring os i andre lande ser, at man laver hjælpepakker til deres landmænd. I Tyskland ligner det nærmest ren gavebod sammenlignet med Danmark. Efterafgrøder er frivilligt og man får ca. 650 kr. per hektar, man vil udlægge. Priserne på biogas er ca. dobbelt op i forhold til Danmark og det betyder at det ene gårdbiogasanlæg skyder op ved siden af det andet. Det er nemlig her indtjeningen ligger frem for i stalden!

Ligeledes er der blevet delvis fritagelse for moms

I Frankrig har man bl.a. lavet en stor hjælpepakke på 12,4 mia. kr.

Ser man til Sverige, så har man ophævet gødningsafgiften, det der her ca. svarede til vores ejendomsskat.

Alt sammen blot for at fortælle at man næsten i alle andre lande er opmærksomme på den alvorlige situation landbruget globalt er havnet i. I lande som Tyskland kobler man så hjælpepakkerne sammen med miljø og klima, så man slår flere fluer med et smæk. Hvis vi også i Danmark havde gjort det, kunne vi måske have fået et nyt "vindmølleeventyr", med masser af innovation, nye arbejdspladser og øget eksportmuligheder i teknik, maskiner og know how. Problemet i Danmark er blot, at man for guds skyld ikke vil gøre noget, der også kan gavne landbruget.

Som jeg sagde før, kan vandplanerne, der er en del af Grøn Vækst, blive rigtigt dyre og jeg kan ikke lade være med at tænke på, om den danske natur, miljøet og det danske samfund virkelig få valuta for så drastiske indgreb, som man her disker op med.

Godt nok ser tallene ikke så store ud som dem, der tidligere er opereret med. Om det nu er for at sløre virkeligheden, skal jeg ikke kunne sige.

Førhen talte vi om udvaskning fra rodzonen, men nu er det, hvad der kan findes ude i havet. Det betyder, at hvis der skal komme 1kg kvælstof mindre ud i havet, så skal der bruges 9 kg kvælstof mindre på afgrøderne.

Med de nye vandplaner vil man sænke udvaskningen til havet med 19.000 tons. Hvis det skal klares med handelsgødning svarer det stort set til, at man slet ikke må bruge handelsgødning fremadrettet. Det er med andre ord meget drastisk, det man er i gang med! Hvad der lige nu trues med, er kraftig undergødskning ved hjælp af alt for små gødningskvoter.

Så skal der laves 10 meters bræmmer ved alle vandløb, søer og moser.

Ligeledes vil man udtage 3000 hektar ådale af drift, samt at der skal laves 10.000 hektarer med våde enge.

Man har også bestemt, at der ved tvang skal etableres 190.000 hektarer flere med efterafgrøder.

Det bliver også forbudt at harve eller pløje om efteråret i jord, hvor der skal etableres forårssåning eller -plantning. Har man en græsmark, hvor man gerne ville pløje og så vinterhvede, så vil det også blive forbudt. Der må man kun forårspløje og så vårafgrøder!

Med i det kommende lovkompleks er også 246 naturplaner for alle Natura 2000 -områderne.

I Grøn Vækst forslaget stå der også, at afgifterne på planteværn skal stige kraftigt og omlægges så de mest miljøbelastende midler får de højeste afgifter. Jeg er helt enig i, at vi skal bruge mindst muligt af planteværnsmidler og helst anvende de mest skånsomme for miljøet. Men bliver afgifterne så høje, at vi udfører den danske produktion af kartofler og andre højværdiafgrøder, så har vi jo gjort det rigtigt skidt for miljøet. For eksempel er behandlingsindekset i Danmark ca. 13 for kartofler og i Tyskland og Holland ca. 24. Med andre ord fordobler man miljøbelastningen ved at flytte produktionen udenlands. Er det det man vil?

Når vi taler planteværn, kan jeg ikke lade være med at undres over at høre, at rigtig mange golfbaner bruger ulovlige planteværnsmidler uden, at det får nogen følger. Johh..godt nok, hvis de ikke holder op med det, så kan de blive truet med en politianmeldelse. Her tænker jeg på, at hvis det havde været landmænd, så havde de virkelig fået ørene i maskinen. Bare så meget som en gammel tom dunk med en forkert etikette på, så risikerer man en bøde på 8 - 10.000 kroner + træk i hektarstøtten. Så der er der ingen kære mor! Der er åbenbart forskel på folk!

Selv om så alle regeringens tiltag bliver sat i værk - og at det forudsættes, at alle andre forhold som folketinget ikke har indflydelse på, bliver så gode, at landbruget overlever, så er der bestemt ingen garanti for, at havene bliver som på Jesu tid! Fysiske ændringer som stenfiskeri, sandgravning, utallige gennempløjninger med fisketrawl, klimaændringer samt 50 gange så mange mennesker vil jo også have indflydelse på havet og dets biologi, hvilket flere forskere nu også er ved at få øjnene op for.

Må jeg lige for en god ordens skyld også lige nævne en nyligt udkommet rapport fra Danmarks miljøundersøgelser, der siger at sigtbarheden i havene i 2007 og 2008 har været dårlig, ja man skal helt tilbage til 1989 for at finde tilsvarende. Det sammenholdt med, at på de samme 20 år har vi mere end halveret udvaskningen til havet, uden at det tilsyneladende har haft den store virkning. Hvilken garanti er der så for, at de nye drastiske skridt har den ønskede virkning?

Nu ved jeg godt, at det ikke er nemt sådan lige at sætte bekymringsindustrien og de mange miljøflippere til noget andet, medens man undersøgte lidt mere, om det nu er rette vej vi kører på. Men det kunne under alle omstændigheder være klogt, at kom-

me lidt dybere ned i sammenhæng mellem tingene og samfundsmæssig nytteværdi af alle de kostbare tiltag.

Hvis vi f.eks. gør det uøkonomisk at producere oksekød i Danmark og udflager produktionen til Brasilien – her er det billigst at producere – så vil alene belastningen med CO2 til atmosfæren stige fra ca. 17 kg til ca. 28 kg CO2 per produceret kg kød. Oveni kan der måske komme yderligere afbrænding af regnskov.

I det Sydfynske og på øerne er der jo for tiden meget voldsom debat, om der skal være nationalpark eller ej. Mange lodsejere er meget bekymrede for, hvad det nu kunne betyde for dem. Personligt tror jeg, at det for nogle vil betyde nye muligheder, medens det for større husdyrproduktionsejendomme på langt sigt godt kan betyde begrænsninger. Her i udredningsfasen er det jo vigtigt, at få det hele med, så man er afklaret om, hvad der tales om. Når det så er sagt, så har jeg svært ved at se, hvordan regeringen på finansloven skulle kunne skaffe yderligere midler til nationalparker. I forvejen er man nok noget kede af, at man den gang, vi kunne købe hele verden, fik udpeget 5 nationalparker i stedet for de to eller alle højest tre, som man først talte om. Så et er, hvad de sydfynske borgmestre kunne tænke sig og et andet, hvad miljøministeren har penge til. Så der lander den nok med et njet!

I Familielandbruget arbejder vi meget for at få nogle flere bagatelgrænser og forenklinger, så ikke man belaster alle de almindelige og mindre landbrug med en masse basisomkostninger. Ikke at de mindre brug må forurene mere, men at de måske kan opfylde målene uden det store bureaukrati skal tryne dem med højere omkostninger. Fra statistikker og undersøgelser ved vi, at de mindre landbrug gøder og sprøjter mindre. Det er jo betydeligt nemmere at kunne sine marker udenad, hvor pletten med tidsler er og hvor der kan spares lidt gødning eller planteværn. Derfor kunne landbrug f.eks. under 50 hektar godt spares for at indsende sprøjtejournaler, som er et af de nye lovkrav, der kommer. Det burde også være muligt at ændre husdyrproduktion inden for det antal dyreenheder man har tilladelse til. Det kunne være at ændre fra malkekvæg til kviehotel eller hestepension uden de store sværds slag. Der er rigtig mange steder man kunne spares en masse bøvl og omkostninger, uden at gå på kompromis med miljøet.

Hvis vi lige skal lidt over i det økologiske hjørne, så er der stadig væk ikke tvivl om, at det kan være en rigtig god måde at producere på for de mindre og mellemstore landbrug. Så brænder man for økologi, er det bare om at komme i gang. Det kan tilføre produktionen en merværdi, uden man nødvendigvis skal ud og lave nye store investeringer. Selv om der ikke heller her er nogen prisgaranti, så må man sige, at økologien nok har klaret sig lidt bedre i krisen, idet der stadig er nogenlunde den samme efterspørgsel. Det er jo vældig flot, når ellers en stor del af dagligvarersalget er rykket over i discount afdelingen. Det bekymrer mig dog lidt, at økovarer mange steder bruges som slagtilbud. Disse varer skal koste mere end de konventionelle og den økologiske landmand skal have mere for sine produkter.

Nyligt blev der jo vedtaget en ny landbrugslov og den blev jo desværre en forringelse for alle de mindre landbrug. Fortrinsstillingen blev væsentligt dårligere, idet primærkøber nu skal op over 150ha inden der skal annonceres fortrinsstilling og havde stået til regeringen var den blevet helt fjernet.

Egentligt var det jo slemt nok at, nu kan én person i realiteten ende med at eje hele Fyn eller Sjælland for den sags skyld. Og der er ingen krav om at ejeren skal være dansk. På sigt lidt skræmmende og et angreb på selvejerkulturen som man frygte stille og roligt kan dø.

Hvis de stordriftsfordele som regeringen her plæderer for er lige som dem vi har fået i de nye storkommuner, hvor omkostningerne er blevet større i stedet for mindre, så er det jo ikke værd at løbe efter.

Organisatorisk blev 2009 året hvor næsten alt, hvad man kan kalde organisationer inde for landbruget blev fusioneret sammen til én stor kaldet Landbrug og Fødevarer. Selv om Familielandbrugssektionen blev løftet direkte over i den nye organisation, så er det bestemt ikke blevet nemmere for Familielandbruget at kæmpe for alle de mindre og mellemstore landbrug, men udfordringer er jo til for at blive løst og jeg tror egentlig, at det er ved at gå op for flere og flere i Landbrug og Fødevarer at, uden Familielandbruget ville man miste en del medlemmer og det betyder færre kontingentkroner i kassen og mindre politisk indflydelse. Begge ting er jo meget vigtige for alle i landbruget – store som små.

I Region Syd hvor vi jo nu er inde i 3. år med vores fælles landbrugsrådgivning - i daglig tale LRS, er vi i 2009 endt op lidt dårligere end budgetteret, men dog stadig på et lille plus i eget regi. På den jyske side, hvor der i svinerådgivningen er fællesskab med landboforeningerne, er der dog derfra et underskud på ca. 350kkr.

Vores samarbejde i LRS kører fortrinligt og jeg er glad for at vi her har fået skabt en fremtidssikker rådgivning.

Det er også sådan, at vi i år har lidt flere regnskaber end sidste og det er da rigtigt positivt.

I Fyns Familielandbrug ser medlemstallet også fornuftigt ud med en meget lille tilbagegang igen i år, hvor vi lige som i de foregående år har været under 3 % på A-medlemmer. Det er bedre end de fleste andre foreninger incl. Landboforeningerne. Til slut vil jeg gerne takke medlemmer, konsulenter, udvalg og bestyrelse for et godt samarbejde i det forløbne år.

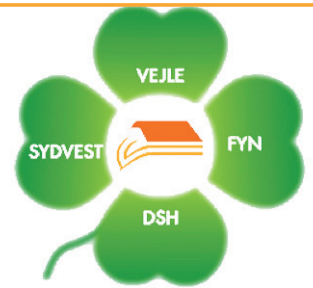
Tak

Odense, d. 24. Marts 2010

Formand

Ib W. Jensen

DELTIDSUDVALGET

Lokalt på Fyn blev der i samarbejde med Nykredit afholdt møde på Landbogården 02.04.09. Overskriften var: Optimer formuen i en krisetid. Der var flere interessante indlæg, og diskussionen gik meget livligt med mange kritiske indspil til Nykredits folk. På landsplan indsendte Danske Deltidslandmænd (DD) forslag til forbedringer i landbrugsloven vedr. fortrinsstilling, men ministeren liberaliserede i stedet loven.

Årsmødet gav genvalg til Niels Petersen Quist og Tonny Hansen. Om eftermiddagen var der interessante og professionelle indlæg fra to unge nyuddannede landmænd om pil på lejede arealer, en fåreavler med 300 får og gårdbutik samt et ægtepar med økologisk frugt og bær avl med kundekontakt over nettet og pluk selv.

Vi arbejder stadig på at få indført hensigtsmæssige bagatelgrænser på en række områder samt regelforenkling, da bogføringsloven, landbrugsloven vurderingsloven, skatteloven og momsloven bestemt ikke er samstemt. På dette område har vi aftalt samarbejde med Dansk Familielandbrug.

Dagpengeloven forfordeler stadig deltidslandmænd med husdyr eller specialproduktion både vedr. arbejdsløshedsdagpenge, som skal hæves fra 1½ år til 4 år, og supplerende dagpenge, som skal forlænges fra 26 til 52 uger.

Fra Skejby har vi nu færdiggjort og markedsført Flexregnskab, og Flexmark er klar i 2010. Begge produkter er rettet mod landmænd, som ønsker et enkelt regnskab og en enkel markplan.

Fra Skejby er påtænkt en møderække for deltidslandmænd omhandlende flexregnskab, økonomi, skat og ny årsrapport. Desuden en møderække om flexmark, forenklet sædskifte, alternative afgrøder, alternativ afsætning og maskiner.

Der er nedsat en arbejdsgruppe, som skal fokusere på afgræsning og naturpleje, som driftsgren. Det første delmål er at få alle støtteordninger samlet på DD's hjemmeside med relevante links til bl.a. Google.

Til slut inviterer DD til livsvigtigt møde. SIKKERT LIV PÅ LANDET. På Fyn afholdes mødet i samarbejde med Falck, Nykredit, Dansk Landbrugsrådgivning, Fyns Familielandbrug og Centrovic. Østifterne støtter arrangementet, som er gratis.

Program: Sikkerhed mod brand, sikker brug af traktor og ATV, sikkerhedsbus, sikker håndtering af kødkvæg samt tryghed, hvis det går galt.

Møde: Tirsdag 4. maj kl 18-21 hos Centrovic, Damsbovej 11. Vissenbjerg. Tilmeld senest 2904 til kontakt@centrovic.dk eller 70159900.

Dan Mortensen.

FAMILIEUDVALGET

Det er altid en udfordring for familieudvalget at være med til at formidle de danske landmænds produkter.

Og ikke mindst at pege på de mange muligheder, der er for at spise danske produkter, som vi ved, har en høj kvalitet.

Vi i Familieudvalget har opnået at blive kendt på den indsats, der er gjort for at få børn og voksne til at se muligheder med sund mad og motion, og danske produkter! Det har været vigtigt for os at få børn, lærere, pædagoger og ikke mindst forældre og bedsteforældre til at opleve, hvor vigtigt det er at være bevidste om, hvad der puttes i munden, og hvad der er godt at spise, for at vi får glade og lærevillige børn, som fungerer optimalt, når de får det sunde måltid. Vi fortæller gerne, at mad til børn er som benzin til bilen, uden benzin kan den ikke starte.

Vi kan ikke starte dagen, før vi har spist morgenmad.

Kostvejledning:

Sund mad gør skoleglad.

Kloge og vakse børn giver glade forældre, som er det vigtigste råstof vi har i Danmark. Det er vigtigt, at vi alle har det for øje..

Og temaet:

“Hvor kommer maden fra” og

Hvad betyder kosten for udførelse af motion:

Det er emner som vi i familieudvalget har fulgt op på med det samarbejde, vi har haft med Fjelsted Harndrup skole, en lille skole i et landdistrikt, i udkanten af Middelfart kommune.

Børnene har været på besøg hos landmænd med køer og grise, og det var seriøse og kompetente landmænd der, underviste børnene på det plan, der var relevant, og de fik også en kæmpe oplevelse. Da der ikke er så mange landbrug, har mange børn ikke kendskab til hvor maden kommer fra, f. eks. hvad vi får fra markerne, koen og grisen. Det var til stor undren, at vi med gyllen kunne få korn til brød, det var en aha oplevelse, og dem var der mange af.

Vi havde en bus kørende hele dagen, for at så mange som mulig kom ud at se og opleve et landbrug.

Det var vellykket, og der var fin pressedækning.

Undervisning i den Fynske Landsby af børn og bedsteforældre fra Fjelsted Harndrup skole

På skolens motionsdag deltog vi med madtallerkener, som var tilpasset de elever og deres forældre som deltog, til den forbrænding de brugte på motionsløbet.

Ligestilling:

I år er det 100 året for kvindernes ligestilling, det går langsomt og kræver kamp. Før i tiden var kvinderne økonomisk underlagt manden, vi havde ikke vores egne penge.

Det omtales fortsat i pressen, at der er mange kvinder som har ansvar for den daglige husholdning, og at det ikke er mændene der tager denne opgave alvorligt.

Ligestilling begynder forhåbentlig med, at det både er drenge og piger, der får samme muligheder for at udføre samme huslige pligter, men så vil det også være nærliggende at piger er på banen, når der skal vaskes biler og andet mandearbejde..

Citat: “Det er lettere at slås for sine principper, end det er at leve op til dem”

Kogebogen:

Så kom endelig den længe ventede nye kogebog, “Det danske Landkøkken” til nye generationer. Længe før de unge kokke, havde det nordiske køkken på dagsordenen, var vi en gruppe landhusmødre, som havde sat os for at udbrede kendskabet til de danske madtrationer. De var præget af, at der blev brugt årstidens danske frugter og grøntsager. Der har været lagt et stort arbejde i at få den til at fremstå som en bog med flotte billeder. Den historiske del er også væsentlig, den er der lagt meget vægt på. De fleste af os kan nikke genkendende til beskrivelsen af den madkultur, der var den gang.

Familieudvalgets medlemmer fra hele landet har bidraget med opskrifter, det vil jeg her takke for. Mange af opskrifterne er først nu blevet beskrevet, tidligere var det mund til mund overlevering.

Bogens pris er 199 kr. Bogen var den. 18.12.09. solgt i 25.000 eksemplarer.

Mærkesager:

Familieudvalget var værter med en vintersuppe, ved en debat aften på landbogården.

En debataften den 29. oktober, der omhandlede naturen, hvad bruger vi den til og hvad skal den bruges til i fremtiden. Familieudvalget var værter ved at servere suppe med brød og små kager, alt var hjemmelavet og blev rost meget, og der var brugt opskrifter fra suppefolderen. Det var også så CO₂ neutralt som det kan blive, nemlig fra egen have.

Madvognen blev præsenteret så vi kunne se om det var noget, vi ville gøre brug af til udstillinger og dyrskuer, den er blevet godkendt af fødevare styrelsen.

Logo:

Foreningerne har igen fået en ny opgave, nemlig med det nye logo, som er kommet, da Dansk landbrug, blev til "Landbrug og fødevarer", og for Fyn i samarbejde med Region Syd, har vi været så heldige at have en kreativ mand, Dan Mortensen, som kom med et færdigt oplæg til det flotte firkløver, der nu er vores fælles logo for hele Region syd.

Vinterkurset: Temaet var Balance i livet.

Vinter kurset på Korinth var et meget rost arrangement, der var næsten 50 glade deltagere, dygtige foredragsholdere, særlig spændende var det at høre om de mange muligheder, der er for at vi kan leve med balance i livet. Vi skal nok selv hjælpe til.. Der blev sagt, at den største succes et menneske kan have er, at leve i balance. Tofte Gårdbørnehave i nærheden af Bogense havde gjort sig fortjent til en erkendtlighed

Spirevippen, som er en grøn gårdbørnehave, bruger deres egne produkter, som de selv har avlet. De fik Friluftsrådets grønne flag som et flot symbol på, at de gør det rigtige, og det blev hejst af borgmesteren, Bent Dyssemark.

Fyns Familieudvalg deltog for at underbygge deres indsats, og for den gode ide, de har med, at børnene får indsigt i, hvad sund mad er, og hvor det kommer fra, ved at de selv er med i hele processen, fra jord til bord.

Åbent Landbrug:

Desværre er der på Akselborg besluttet, at der skulle opsiges konsulenter for at spare på landmændenes udgifter, derfor er Judith Lynggård fra Fyn opsagt.

Dyrskuet:

Der deltog vi fra familieudvalget med, at foreningen gjorde brug af vores rødternede duge. Men i det kommende år bliver det anderledes?

CO₂:

Sidste år blev der sat spørgsmål ved, om vi skulle spise med tanke på miljøet, og det skal jeg lige mene, der i det forløbne år er kommet fokus på, så der er ikke nogen, som er i tvivl om, at vi skal spise og leve med klimaet i baghovedet, når vi køber mad og alt andet til forbrug.

Hvor ser vi virkningen af de foreslåede ændringer? Er der for eksempel blevet flere med tøjsnor til udendørs tørring? glemmer vi nu den lette løsning, som det er at bruge tørretumbleren?

Veflinge skole:

På Veflinge skole skete der noget nyt i samarbejde med Fyns familieudvalg.

Overskriften på skolebørns anderledes skoledag var:

Spar "CO₂", spis danske råvarer.

Tilbered et CO₂ neutral vegetar måltid"

God mad gør dig skoleglad.

Det var hvad 28 elever, to klasselærere, nogle forældre og fire fra udvalget; stod sammen om at gennemføre. Der kom flere forbi, for som de sagde, de gik efter den dejlige duft og den hyggelige snakken.

Vi var alle i familieudvalget sammen med lærerne enige om at planlægge, så børnene var godt forberedte på en anderledes dag i skolekøkkenet.

Børnene blev orienteret om hvad CO₂ det er, og hvad det betyder for vores vaner i hverdagen, hvis vi alle vil hjælpe til med at gøre det bedre. FFU ville gerne have, at børnene fik lov til at mærke maden og få mulighed for at prøve at lave mad til kammerater, lærere og forældre.

Der blev fremstillet mad med stor ildhu, og alle var stolte og glade, da der kunne bydes til bords, hvor der også var fokus på, at alle spiste sammen, som det var skik og brug før i tiden, som et godt fundament. Lidt Emma Gad.

Vi kan ikke spise os ind i himlen, men næsten. Denne dag var ubetinget i børnehøjde, hvor der blev undervist af erfarne landhusmødre og klasselærere.

Lidt historie fra den gang mormor var barn blev fortalt, med udgangspunkt i de gamle køkkenredskaber vi havde medbragt.

I pauserne fortalte familieudvalget om, hvad vi spiste da vi var børn, og om det at henkoge, slagte, sylte, bage og meget andet. Vi havde gamle redskaber med som vi talte ud fra, der blev flittigt lyttet og spurgt.

Børnene var godt forberedt af deres klasselærere, det var herligt at mærke opbakningen.

De ville også gerne, at vi kommer igen til andre klasser, for evt. besøg hos landmænd.

De nye børnevenlige opskrifter blev brugt.

Skraldespanden:

CO₂ tænkt ind i de danske hjem i den danske husholdning, det kan gøres ganske let, gør som for 50 år siden, sluk det lys som ikke bruges, luk for varmen i de rum, du ikke er i, smid ikke madrester ud, brug dem dagen efter, køb lokalt ind, køb årstidens frugt og grønt, spis lokale fisk, spar på tøjvaskene, plant træer i haven og gør det hele til en god holdning, alt det, der her er nævnt, er noget gamle mennesker har på rygraden, men det er ærgeligt, vi ikke har formået at give den viden videre til vores efterkommere.

Spis med hjernen.

Krisen fører ikke kun noget negativt med sig, der er blevet sat fokus på madspild i hjemmene og mange andre steder.

Skraldespanden bugner hele året rundt, der er stadig masser af rester, når vi rejser os fra bordet, hvordan bliver der mere fokus på at bruge resterne af maden?

Ændringer af indkøbs vaner tager tid.

Hvor mange har en grøddag om ugen?

Hvad spiser vi i fremtiden?

Mormor mad? husmandskost? fast food? færdigretter? Tag med hjem mad? ja mulighederne er mange, hvad tror I?

Afslutning:

Vi vil alle i familieudvalget opfordre til at flere i fremtiden vil tage udfordringerne op, her tænkes på forældre, lærere, pædagoger, ja alle som på forskellig vis er med til at præge vores kommende generationer i de gode madvaner.

Vi skal tage maden og vores madvaner alvorligt, så tænk før du handler og spiser.

Fremtiden ligger for fødderne af os alle, kort eller lang fremtid ingen kender dagen før solen går ned.

Fyns Familielandbrug er parate til at støtte os i familieudvalget med det, vi arbejder

for, så vi er heldige og takker for det, tak for opbakningen.

Tak til alle som har været med til at gøre vores indsats værdsat og spændende.

Tak til alle som vi har samarbejdet med.

Tak for god pressedækning.

Lilly Jørgensen